

Treća nagrada Natječaja *Mali Marulić*, 2020.

Andrijana Grgičević

UŠTIMAMAC

Likovi:

DJEČAK

MAMA

SVETI JERONIM

ANĐELI

(radnja se odvija u obiteljskoj kući, te u uredu Ministarstva tužakanja)

Prvi prizor

(Kuća, dnevni boravak i dječakova soba, koja se pretvara u ured Ministarstva tužakanja)

(Dječak stiže doma iz škole, pozdravlja mamu i obavlja uobičajene mladenačke radnje: baca ruksak, jede obrok i ostavlja sve na stolu, tipka po mobitelu, skače na kauč, igra se na konzoli, presvlači se i zaboravlja skupiti odjeću.. Za to vrijeme mama također obavlja uobičajene kućanske radnje: pregledava račune, usisava, skuplja njegovu odjeću, kuha, telefonira, negdje kratko iziđe pa se brzo vrati, zabilježava važne dogovore crvenim krugom u kalendar na zidu.

Čitavo vrijeme dječak šuti, a mama prigovara - simbolično prikazano kroz njezino neprestano, melodično i ekspresivno brojanje ("Jedan, dva, tri, četiri, pet, šest..."), uz tipičnu gestikulaciju nekoga tko se stalno žali. Dječak koluta očima, trudi se ne čuti, ali ne uspijeva, potom sliježe ramenima i na koncu uzdahne i ustane. Otvara usta i glumi mamu, znajući već napamet svaki njezin prigovor koji slijedi.

Odlazi u svoju sobu, namješta stolice i prekriva ih plahtom. Potom se malo izmakne, a ispod plahte se pale svjetla. Dječak zadiže jedan skut, ohrabri se i ulazi. Unutra je ured.)

Dječak: "Dobar dan, kh-kh, dobar daaan. Ima li koga? *Hello?*"

(Čuju se zvukovi, netko užurbano dolazi.)

Sveti Jeronim: "Evo me, evo, tot san. A ča je sad bilo? Oli san jopet zaspao? Evo me, e! (sebi) Oka mi ne daju stisnut. Vas san slomiven."

(Pojavljuje se sveti Jeronim, još snen. Prate ga tri mala anđela. Sveti Jere nosi papire ispod miški, na glavi, u čarapama, pero iza uha. Gleda u dječaka.)

Sveti Jeronim: "Mali, a ča si se pripa? Uniđi."

Dječak: "O-oprostate, gospodine, nisam baš siguran da sam na pravom mjestu. Trebao sam, onaj, tražio sam ministarstvo..."

Sveti Jeronim: "... i pogodija si! E. Ovo je ministarstvo, je. Ministarstvo tužakanja. Ajde sad uđi u kamaru i isripovidi lipo svetome Jeri zašto si doša? Oli je nika šćeta?"

(Anđeli donose stolice.)

Dječak: "Došao sam pitati... čekaj... ti si stvarno sveti Jere? Onaj koji je preveo onu knjigu? Predobro!"

Sveti Jeronim (planuvši): "Nije onu knjigu, šempjo! Sveto pismo! Sveti libar! Sad si reka i nikad više! Nemoj da te kogod čuje ča trabunjaš."

Dječak: "Dobro, dobro, nemoj se odmah ljutiti. A.. a jesu li ono pravi anđeli?"

Sveti Jeronim (okrećući se): "A ča misliš, a? Da nisu more bit ukrasni?" (smije se) "To su ti moji ašišteni, e. Oni mi dodajedu libre, crnilo, i pivaju kad mi zapne. Evo, vidiš, ček da nataknen očale,

ovod su njihovi inštrumenti, trumbete, a ovo ovod su moje karte. Kartušine. Poj ovamo, vid'. Ašišteni, dajte malo letrike!"

(Dječak prilazi, anđeli pojačaju svoje nutarnje svjetlo, a svi se rukopisi zasjaje. Dječak se divi.)

Dječak: "Wow! Koja fora! A što sad pišeš, sveti Jere? Opet neku svetu knjigu?"

Sveti Jeronim: "Ne pišen, vengo privodin nešto, na anđelski."

Dječak: "Anđelski? Misliš, na jezik anđela?"

Sveti Jeronim: "E, je, kurijožo moj. Jenu pismaricu. Nalog s vrha! Nije baš sveta ko Biblija, ali je lipa, puno lipa, ča je je, dušu mi topli... Pa ti ja tako, malo zapisujen, malo zapivan, a malo i zaspen, e. Zanesen se i zamislin, pustin da me stihovi ponesu, i finito. Zahrčen ka tovar." (smije se, anđeli ga glume kako hrče). "A onda oni nastavidu."

Dječak (uz smijeh): "Zvučiš kao prava lijenčina."

Sveti Jeronim: "Ma ča si to reka? Da te više nisan čuja to govorit! Evo me berekin uvridija u pet minuti, e da se puno jidin, e da san linčina. Ma nemoj da te ja izbacin odovod! Omar san se jopet najidija. Aaaa! (kontrolira se, gleda uvis) Skužaj mi Bože, ča san Dalmatinac."

Dječak: "Oprosti, sveti Jere. Nisam tako mislio. *Sorry*."

Sveti Jeronim: "Ajde, ajde, dobro je. Nemoj mi se sad tu... e. Ajde, lipi moj, sidi, počini." (povede dječaka da sjedne.)

"Reci ti sad, ča je od tebe?"

Dječak: "Došao sam nešto moliti. Ovaj, malo mi je neugodno... ali, kad sam već tu najbolje odmah pucati... htio bih pitati mogu li ikako zamijeniti svoju mamu? Može li se to? Molim."

Sveti Jeronim (ustane): "U ime Oca i Sina, ča ja ovod čujen? Pa je li cili svit porebambija? Ti bi minja svoju rojenu mater? A ča fali tvojon? Ča ti fali materi koju ti je dobri Bog dodilija?"

Dječak: "Polako, polako. Ništa njoj ne fali. Kako ću ti se izjadati kad se začas zapjeniš?"

Sveti Jeronim (sjeda): "Nisan, nisan. Evo, neću više. Gotovo, basta. Ala, pričaj. Bit ću strpjiv ko Job."

Dječak: "Znači, da odmah razjasnim, ne fali mojoj mami ništa. Uvijek je bila *cool*, i baš je jako volim. Ali, ona, nije više kao prije. Svaka joj sitnica smeta. Postala je, ono baš, užasno uvredljiva, i nervozna je, i nikako joj ne mogu udovoljiti. Čak i kad dobijem peticu iz matematike, ona se samo kratko nasmiješi i brzo prestane. Uopće više ne idemo na sladoled proslaviti. Ma, ne idemo zapravo nikamo."

Sveti Jeronim: "Slušan te. Strpjivo."

Dječak: "Ne znam, sve joj teško pada, stalno uzdiše, priča sama sa sobom, a to su najčešće prigovori i čangrizanja. Zapravo, po cijeli dan se ne gasi to njezino prigovaranje. Kako je težak život, kako sve mora sama, kako nije ona mislila da će to ovako biti, i kako ništa neće stići."

Sveti Jere: "A di ti je pape? Nije valjda..."

Dječak: "Tata? Ne, ne, nisu se posvađali, a nije ni to drugo. On je pomorac, pa je na brodu pola godine."

Sveti Jeronim: "Aha. Dekapoto te sad razumin. Smeta ti ča je pape marinjer, fali ti puno i sekiraš se ča daleko naviga, a?"

Dječak: "Što? Ma ne! Tata je pravi. Ima dobar posao i zarađuje za sve nas. Mislim, on plovi tek dvije i pol godine. Prije je tražio druge poslove, ali stalno smo se krpali s novcima. Pa smo lijepo sjeli i popričali o toj mogućnosti da ide na brod. Nas smo se dvojica dogovorili kao pravi muškarci. Čujemo se često, pa nije baš da mi, ono, nedostaje. I konačno imam novaca za igrice kao svi dečki u razredu."

Sveti Jeronim: "Znači, s papom si kuntent, a doša si se žaliti ča ti bidna mater brontula?"

Dječak: "Ma nisam se ja došao žaliti! Samo sam htio zamoliti. Čuj, pa ne moraš je ono potpuno zamijeniti. Naravno da je Bog znao kakva meni mama treba. Ali ja bih da je samo malo prilagodiš, pa bi i njoj i meni bilo lakše. Da napraviš mali *update*."

Sveta Jeronim: "A?"

Dječak: "Mislim, malo da je popraviš, ažuriraš, razumiješ?"

Sveti Jere: "A lipo si ti meni sve to udrobija, znaš. Koja si ti mustra! Vidite ga, anđeli, prefrigan je mali. Dobro barata ričima. Moga bi bit političar od njega." (okrene se dječaku.) "Pazi vamo, mali, daj mi svoj rodni list."

(Dječak mu pruži.)

Sveti Jeronim: "Znaš ti ča je ovo? Rodni list. Ovo je ugovor o tebi i tvojon materi. Pa ne moreš ni ugovor o pretplati raskinit kad očeš, altroke ovo. Ča si ti mislija, uložiti žalbu i prominuti mater?. C-c-c-c. A ne smeta ti ča papu toka pola godišća na vaporu gnjit?"

Dječak: "Ne. Naviknuo sam se. Ali mislim da mami smeta."

Sveti Jeronim: "Onda bi ti triba mater svoju razumit.."

Dječak: "Ma prvo ti nju popravi, pa ću onda ja nju lakše razumjeti, okej? Obećavam. Sigurno se nešto može učiniti."

Sveti Jeronim: "Pomalo, pomalo, mali. Ne more to tako kako si ti zamislja. Ne moremo ti mi smisliti nike nove osobine tvojon materi. (šeta oko stola) Ona je takova kakovu ju je dragi Bog stvorija, jedinstvena, razumiš? (anđeli mu nešto šapuću pa on zastane) Ma ke?! On je dozvolija? Hitan nalog? A, onda.. onda moramo... Ajte vi ga raskrilite, vi ste mlaji. Ej mali! Dobija si posebno odobrenje! Vidi ovo ovod!"

(Anđeli rastvore nekakav ormar i ukaže se stroj s gomilom gumba i okretača, zavijutaka i matica.)

Sveti Jeronim: "Ne razumin ja ča je ti tvoj *update*, ali ovo je, pazi, jena aparatura koju se ritko kad koristi. To je strogo povjerljivo, jesi čuja? Ova ti se makinja zove uštimatec. Mater ti ne moremo zaminiti, ali je moremo malo... uštimate. E, ali triba mi tvoja pomoć. Sad dobro mućni glavon. Ajde. Siti

se nike stvari, nike koja ti se sviđa kod matere. Pa ćemo lipo tu njezinu osobinu ovod krešit, vidiš ovako, a ostale ćemo utišat. A? Ča veliš?"

Dječak: "Pa, nisam baš tako mislio..."

Sveti Jeronim: "To je najveće ča ti moremo učinit! "

Dječak: "Dobro! Onda dobro! Onda, brzo da razmislim. Pa, možda, ne znam, hm, sviđala mi se u ponedjeljak, znate, kad je dolazila na primanje u školu. Zato što je bila lijepa i sređena i našminkana, i svi su mi prijatelji rekli da mi je mama bomba."

Sveti Jeronim: "Ča da ti je mater?"

Dječak: "Bomba! Avion! Pa znaš, da je lijepa i zgodna, da privlačno izgleda."

Sveti Jeronim: "I to se kaže bomba - avion?"

Dječak (smije se): "Da."

Sveti Jeronim: "Svašta." (podigne naočale i zagleda se u uputstva na stroju) "Dunkve, botuni za model lipotica, dobro. Učinit ćemo ča moremo. Da vidimo. Pritisni, uglavi kjuč, upiši tajni lumer, aha... nego, mali?"

Dječak: "Da?"

Sveti Jere: "Jesi li sikuro da ovo želiš?"

Dječak: "Da! Da!"

Sveti Jere: "A. Onda dobro."

(Mali anđeli mu dođu pomoći pritegnuti vijke, otpustiti, otključati i slično. Stroj se zapuše i zapišti kao vlak. Anđeli zapjevaju.)

Anđeli:

"Mama bit će lijepa

krasotica divna,

Zadovoljna sobom,

ni na što ne kivna.

Svi će joj se divit,

Bit će kako veliš,

ali isto dobro,

pripazi što želiš."

(Kad se sve utišalo, sveti Jeronim se okrene dječaku):

Sveti Jeronim: "Ča si zinija? Ala, kifeli!"

Dječak: "Yes!"

(Otrči.)

Drugi prizor

(hodnik, mamina soba, dnevni boravak)

(Dječak utrčava u kuću, zove mamu s vrata, sav pun iščekivanja. Hodnik je pun odjeće, koju on mora preskakati, zapinje za odbačene cipele, torbice...)

Dječak: " Mama! Maaaaaamaaaaaa!"

(Nema odgovora.)

Dječak, još glasnije: "Maaaaaaamaaaaaa!!"

Mama (iz sobe): "Eo me duho."

(Dječak dođe do mame koja se šminka pred ogledalom, i nanoseći ruž na usne pozdravlja dječaka u ogledalu, otvorenih usta.)

Mama: "Kako hi duho?"

(Mama odmakne ruž.) "Ljubim te. Muah-muah." (Poljubi zrak pored njegovih ušiju.)

Dječak (oduševljeno): "Mama, tako si lijepa!"

Mama: "Misliš?" (Veselo se ogleda. Još se ukrašava, oblači.)

"Kako je bilo u školi?" (pita u zrcalo.)

Dječak: "Odlično! Dobio sam dobru ocjenu iz kemije. Pa vidjela si, bila si na primanju, zar ne?"

Mama: "Da? Ah, da, jesam. Ali, zamisli, bila je i ona Tokićka sa mnom, i imala je, ajme, molim te, kaubojske čizme iz, ma sigurno 2009. godine. Nisam mogla prestati gledati, pa su mi promakle tvoje ocjene. Ne ljutiš se, dušo? Doduše, ona je stalno nešto zapitkivala za svoju kći, pa nisam mogla ni riječ reći. A taj vaš učitelj. Ih! Košulje sa sniženja, i još od flanela. Brrrrr!! Pa kako to sebi netko može dozvoliti, čemu li vas takav učitelj može podučiti, najbolje da dođe na nastavu u kroksama, molim te. Stoje li mi bolje ove...ili ove naušnice? Ove? Hvala, mili. I vidjela sam da ta Tokićka ima zaista lijep ručni sat, skupocjen, vjerojatno joj je netko poklonio. Znaš, s malim privjeskom, kao i onaj moj što imam. Ali ruke, iju, ruke su joj tako dlakave! Sakloni me! Kako to žena ne pazi na sebe, ne znam, čudim se..."

(Mama ljepotica stavlja dlan na čelo kao da će se onesvijestiti, ali brzo zgrabi cipele iz kutije i pokaže sinu.)

Mama: "A viiiiidi! Našla sam ih, dobili su moj broj i boju pudera, kako sam sretna, kako sam hepi! I tebi sam kupila nekoliko stvarčica, gle dragi, izvoli, otvori, isprobaj!"

(Dječak vadi odjeću dok mama pjevuši i napućuje usne. Isprobava.)

Dječak: "Nego mama, jel ti se javio tata danas?"

Mama: "Tata? Ne, nije. Možda je zvao dok sam bila kod frizera, nisam baš slušala. Joj, moja ljubav, kako sam sretna što toliko naporno i vrijedno radi da si ja mogu lijepo sve priuštiti.. A i ti si divan dječak, i elegantan, i sve ti lijepo... (okrene se) Što? Kako ti to stoji, pa ove hlače su skinny fit, i trebaju biti uz nogu, a ne da ti vise kao vreća krumpira!"

Dječak: "Ma dobre su, mama, udobne su."

Mama: "Ni riječi! Odmah ću ih vratiti... Ne trebaju biti udobne, već skinny, rekla sam ti. Svuci ih odmah! Nećeš hodati okolo kao neki Krumpiroslav bez imalo stila. (uzima mobitel) "Dobar dan, reklamiram proizvod, dostavite mi zamjenu u salon za manikuru, kako kad? Pa odmah, naravno! Do viđenja i vama!"

(Poljubi zrak oko dječaka.)

"Ne brini ništa, dušo, imat ćeš ih brzo. Sad trčim, eh, da, važno! Ova ili... ova torbica? Ova? Okej. Pusa, ljubim, ljubim!"

Dječak: "Ali, mama?"

Mama: "Da?" (trep-trep)

Dječak: "Ima li što za ručak?"

Mama: "Ups." (ruka na ustima) Nisam baš stigla, pa, gle, evo ti novci, naruči sebi nešto, hajde, dobar ti teek!" (odjuri, čuje se klepetanje potpetica.)

Dječak: "Nije čula tatin poziv, nije skuhalo ručak... Hm.. Ma, dat ću joj šansu!"

(Legne na kauč. Scene se ubrzavaju, nekoliko puta dolazi dostavljač, dječak samo leži i igra igrice, izmjenjuje se svjetlo i mrak, mama prozuri nekoliko puta gledajući se na brzinu u zrcalo, sin je stalno pokušava nešto upitati i dozvati, ali ona samo cvrkuće: "Ljubim, ljubim", i nestaje. Napokon se dječak ustane.)

Dječak: "Nije dobro."

Treći prizor

(Ured pod plahom)

Sveti Jeronim (anđelima): "A ne znate vi, je li? Jemate prav. Ča bi anđeli znali ča je skalinada, kad oni samo letidu, e. I kako da ja to priveden? Moran se nikako snać. Eeee. Ma snać ću se, taman izmislija novu rič, ka pisnik. Bog će me nadahnut. A lipa pismarica, krasne pisme! Dugo nisam čuja takve, dugo. Samo se vi strpite, anđeli moji. Već ćemo mi to skupa zakantat."

(Začuje se kašljanje.)

Sveti Jeronim: "Eeeee?"

Dječak: "Ehm, dobar dan."

Sveti Jeronim: "Izvolite?"

Dječak: " Sveti Jeronime, to sam ja, sjećaš se? Bio sam tu prošli tjedan, ažurirali smo moju mamu..."

Sveti Jeronim: "Aaaaa, bravo, spominjen se, e. I, mali, kakova ti je unapriđena mati?"

Dječak: "Joj, nije dobro. (uzdahne) Boli me trbuh od brze hrane. Ništa ne radi, samo se uređuje!"

Sveti Jeronim: "A, je li šesna?"

Dječak: "Što?"

Sveti Jeronim: "Je li lipa, je li gracjožasta? Ča ova današnja dica ništa ne razumidu?"

Dječak: "O da. Prelijepa. Svi mi se dive zbog nje, ali uopće nije mamasta. Kao da imam supermodel u kući. Još moram JA čistiti za njom. Kuća je kaos. Posvuda su njezine slike i... i cipele na visoku petu..."

i.. boli me trbuh, kažem ti. A ona! Ona ništa ne jede. (glumi je) *Danas jedna mrkva, to je toliko i toliko kalorija.*"

Sveti Jeronim: "Deboto infišala."

Dječak: "Što?"

Sveti Jeronim: "Ništa, ništa. Pa, gukni golube, ča moren učinit za te?"

Dječak: "Pa, mislio sam, molim lijepo, da je opet, malo, samo malo adaptiraš..."

Sveti Jeronim: "Je li? A bidnoga mene jopet."

Dječak: "Mogli bismo, na primjer, utišati ovu njezinu prekrasnu stranu, a pojačati malo neku drugu."

Sveti Jeronim: "A koju drugu, mali moj? Moraš se sam sinit, spominješ se? Koja je to vrlina tvoje matere koja ti sad najboje paše?"

Dječak: "Pa, evo sad bi mi jako koristila onakva mama od prošlog utorka. Znaš? Tad je počistila cijeli stan, i sve je blistalo, i došli su nam neki gosti, a kad su otišli opet je sve posredila, i mogao sam s poda jesti kako je bilo čisto. Eto! Da! To bi mi sad puno pomoglo. Mama ljepotica mi je zadala mnogo posla."

Sveti Jeronim: "Dobro, dunkve, (otvori ormar i otkrije stroj) da vidimo. (mali anđeli dolete i pomažu mu) Stišajmo lipoticu, eh, skroz, može skroz?, može. Krešimo urednost i čistoću, e bene, pali se svićica, to je mama spremalica, evo."

Dječak: "Da, da, to hoću! Mamu spremalicu!"

Sveti Jeronim: "Dobro, dobro, ča si se zblanija? Samo čas još... (stroj počne zujati i dimiti, i anđeli zapjevaju.)

Anđeli:

"Mama sve će sredit',

Spremalica prava,

Kuću rado redi,

I ne prigovara.

Sve se sjaji, blista,

Kud joj noge kroče,

Ali isto dobro

pripazi što hoćeš."

(Kad se umiri, sveti Jere se okrene dječaku.)

Sveti Jeronim: "Ča još stojiš? Kifeli!"

Dječak sretno odjuri.

Četvrti prizor

(Kuća)

Dječak (trčeći): "Jedva čekam doći doma. Mmmm. U lijepi čisti stan, nakon onog uragana, uh!"

(Dolazi doma, otvara vrata, utrčava u kuću koja blista. Zadovoljno se okreće na sve strane, pa se baca na tlo i valja se po čistom podu.)

"Yes! Mmmmm kako je ovo dobro! Dobra moja mama! Gle! Mogu zube oprati gledajući se u ovaj pod. Milina! Bravo mama! Mama? Mama!" (traži je)

Mama: "Evo me, dušo! U kupatilu sam!"

Dječak: "Hej mamice! Čistiš? Dobro, samo ti čisti. Dobio sam dobru ocjenu iz kemije."

Mama: "Zbilja! O dragi moj dečko! Baš si me usrećio! (ustaje) Sad bih te poljubila! Ali nemoj mi se približavati jer čistim kamenac, puna sam deterdženta. Vidi me! A vidi ovo! Ha! Sredit ću ja taj kamenac, pa ćemo mi lijepo zajedno negdje otići proslaviti, može?"

Dječak: "Može! Da, da, volio bih to, mama!"

Mama: "Odlično, sine. Onda se malo zabavi dok ja završim. Hajde, ljubim te! (nagne se prema njemu) Stop - deterdžent! Ljubim te izdaleka. Ali prvo operi ruke, skini cipele, otresi jaknu, a zube operi, okej? Možda si neku prljavštinu pokupio u školi."

Dječak: "Dobro, mamice. Hoću."

(Dječak obavi sve navedeno, pa napiše zadaću, pa pogleda tv. Svako malo ode do mame.)

Dječak: "Jesi li gotova, mamice?"

Mama: "Joj, nisam još, mili. Sredila sam kamenac, znaš, ali onda sam vidjela ove sive fuge na pločicama. Iiiiiii! Grozota! Još ćemo dobiti neku bolest. Moram to odmah riješiti, da ne umremo, shvaćaš."

Dječak: "A jel' te zvao tata danas?"

Mama: "Je, zvao je. Stavila sam ga na zvučnik da mogu pričati i čistiti. On je negdje u Singapuru. Puno te pozdravio. Zamisli Singapur. Joj, joj, kad se tata vrati morat ću sve iznova počistiti, i njega dobro pregledati... Da ne donese neku bolest. Tata se uvijek zaželi malo toplog i čistog doma, pa volim da mu je sjajno i blistavo kad dođe."

Dječak: "Ali tata se zaželi i tebe i mene, znaš? Pa mi smo mu najvažniji."

Mama: "Naravno, dušo, naravno. Potpuno se slažem s tobom. I ja sam se poželjela njega, i nas zajedno, da nekamo odemo. Čim sve sredim, rezervirat ću nam neki lijepi odlazak u toplice, može sine? Ti, ja i tata?"

Dječak: "Može!"

Mama: "Izvršno. (zastane) Ali ajme!"

Dječak: "Ajme?"

Mama: "Ali, tko zna kako oni održavaju higijenu u tim toplicama? Toliko ljudi na jednom mjestu. U istoj vodi. (strese se) Sve te noge, stražnjice, i sve te kožne bolesti. Fuuuuj!" (što više priča, žustrije riba fuge)

Dječak: "Možda ne u toplice, mama! Možda, možda na neku farmu, na jahanje, ha?"

Mama: "Da! (podigne prst u rukavici) Dobra ideja, sine. Tata voli konje, odvest ćemo ga negdje gdje može jahati. Voliš li ti ono konje?"

Dječak: "*Of course.*"

Mama: "Eto, dogovoreno. (podigne ruku da dječaku da pet, ali ugleda gumenu rukavicu na sebi pa se zaustavi) Ljubim izdaleka! Sad me pričekaj još malo. Ajde izidi, ovdje jako smrdi."

Dječak: "Dobro, požuri onda. Mogli bismo sad otići u kino, što kažeš?"

Mama: "Naravno, dobra ideja. I zaslužio si zbog ocjene iz kemije. Evo, završavam."

Dječak: " Super!" (ode i odjene se. Čeka pred vratima.)

(Dok se on oblači, mama se čuje u offu.)

Mama: "Kino! Divno! Jedva čekam. Sad ćemo lijepo u kino. A isto.. tko zna tko sve sjedi na onim sjedalima? Kakve su im higijenske navike? I k tome još tapecirana sjedala. Pa u tome mogu živjeti grinje. Fuuuuj! Najbolje da poneseš plastičnu zaštitu za sjedalo. Da-da! Plastičn...!"

Dječak: "Mama! Spreman sam"

Mama (i dalje u off-u): "Ha? Aha! Evo, evo. Samo što nisam. Gle, ovdje su mi neke gljivice u kadi, samo da namažem sredstvom. Evo, mažem. Još malo. A vidi ovo, pa tuš se uopće ne sjaji. Čekaj, da vidim gdje mi je pasta za to. Znači, obojica vole konje, hm. Ne znam, meni konji smrde, a i bojim se malo. Sigurno kakaju gdje stignu, jao. Bljak! Uf, povraća mi se."

Dječak: "Jesi gotova, mama?"

Mama: "Evo, evo, samo što nisam. Sjedni malo, da ne stojiš tako. (sebi) Kako onda, kad jahač silazi s konja, može ugaziti u... kakicu?...iiiiii! Fuj. Uopće mi se ne sviđa ideja s konjima."

Dječak: "Mama!"

Mama: "Da, dušo?"

Dječak: "Što je ovo na kauču?"

Mama: "Ha? Aha, da. To sam presvukla cijeli kauč u prozirnu foliju. Samo ti sjedi, mili. To je protiv pauka."

Dječak: "Kakvih sad crnih pauka?!"

Mama: "Ne, ne crnih, nego nevidljivih. Onih malih, mikroskopskih. Uglavnom su ljudi alergični a da ne znaju. Što to nije odvratno? I tepih sam zato izbacila, jesi vidio?"

Dječak: "Da, vidim. Izgleda kao salon namještaja. A gdje su zavjese?"

Mama: "Pa i njih sam bacila. Gadile su mi se."

Dječak: "A i daljinski upravljač je u nekoj gumi."

Mama: "Aha, i tipkovnica isto. Jel znaš koliko bakterija se prenosi preko tih tipki? Svaki put kad dotakneš..."

Dječak (ne sluša više): "Idem ručati dok te čekam."

Mama: "Može, juhica od mesa ti je u loncu. Dobar tek!"

Dječak, sebi: "Mmmm, juhica, fina, juhica, fina (pjeva i servira, vadi juhu, kuša).

"Bljak! Što je ovo? Smrdi na ocat?!"

Mama: "Što? Pa samo sam malo oprala meso u octu, da, samo malo. A znaš, pa meso je izvor mnogih bolesti, a tko zna kako oni to tamo... Možeš se otrovati histaminom..."

Dječak: "Pa ovo je odvratno! Isprala si sve okuse. Juha ima okus kvasine s mrkvom, a meso... (žvakne i pljune) ima okus kartona. Iz kvasine. Ajmo više vani, mama, sad sam i gladan!"

Mama: "Čekaj, čekaj, samo da još bojler oribam, znaš koliko tu bude plijesni. Zbog topline. (izviri joj glava) Hajde ti sam dušo, ha? Odi s nekim prijateljem, a ja ću ovo na miru oribati. Hajde, bježi, ovdje ti smrdi. Još ću posuti prah protiv komaraca, pa ću posprejati, pa ću... i još ću..."

Dječak (ljutito): "Zbogom, mama! Pozdravi gljivice!" (iziđe i lupne)

Mama: "Đenja, đenja, ljubim izdaleka! I pazi gdje sjedaš! A vidi ovo. Fuuuuj."

Peti prizor

(Ured pod plahtom)

(Sveti Jeronim igra briškulu s anđelima. Uči ih pjevati.)

Sv. Jeronim: "Ajde sad, grdelini moji, da vas čujen."

(Anđeli zapjevaju krasnim glasovima melodiju pjesme *Nocturno*. On ih ispravlja kad pogriješe.)

Sv Jeronim: "Ma bravo, ma bravo, lipotani moji. Još ćemo mi i klapu načinit, e. (čuje prigušen kašalj) E? Ča je sad? Momenat! (posprema stol na brzinu) A ti si, mali. Ala, uniđi! Evo ga, sidi tot. A ča se dogodilo? Oli čagod ne vaja s mamom čistunicom, a?"

Dječak: "Nije dobro. Previše čisti."

Sv. Jeronim: "E sad me vaja ni ona. Previše šporko, previše čisto, nikad kuntent, je li?" (smijulji mu se)

Dječak: "Ali stvarno, postala je *too much*, šjor ministre. Čak je i hranu oprala u octu!"

Sv. Jeronim: "Je li?"

Dječak: "I.... I...."

Sv. Jeronim: "E?"

Dječak: "Gladan sam! Ja bih mamu koja će mi nešto pristojno skuhati!"

Sv. Jeronim: "Eto na! Pegula je i gladan osta."

Dječak: "Molim te, evo (otvara stroj uštimatec, pali svjetlo) Znam svu proceduru, gle. Ja se sjetim dana i, i opišem mamu, a ti ju ovdje uštimaš, evo, sve je spremno."

Sv. Jeronim: "Ma vidi zelenbaća, sve je popantija!"

Dječak: "Znači, da se sjetim, samo čas, samo čas... mama u prošlu srijedu, tako je! Sjećam se te gozbe, taj dan. Mama je bila spretna i kreativna kako kakav *chef*. Tako sam se zabavio s njom i najeo paštica, ummmmljac. A čak smo i desert imali, aha, palačinke s medom i orasima. Vjeruj mi, sveti Jeronime, nisam osjetio glad sve do sutra ujutro. Mmmmm, od samog sjećanja već mi ide slina na usta..."

Sv. Jeronim: "A dobro, a ča moren..." (uzdiše i ustaje, namješta s anđelima vijke i gumbe) Paštica, je, spominjen se i ja.. (Stroj se zapuše i zacvili, a anđeli zapjevaju.)

Anđeli:

"Mama koja kuha,

kuharica mama,

spremit će ti jela,

redom sva bez mana.

Hranu pravu, zdravu,
Za te će potražiti',
Ali ipak dobro
razmisli što tražiš."

(Kad se stroj umiri i ispuše, svetac se okrene skupa s anđelima.)

Sv. Jeronim: "A sad..."

Dječak (već trčeći doma): "Kifeli!"

Sv. Jeronim: "U slast, mali."

Šesti prizor

(Kuća)

(Mama kuha. Dječak utrčava.)

Dječak: "Evo meeee! Maaaaamaaa!"

Mama: "Hej, evo te! Zdravo, mili. Jesi li gladan?"

Dječak: "Ko vuk. Ma što? Ko čopor vukova!"

(Otvora hladnjak i traži.)

Mama: "Čekaj, čekaj, dušo. Ostavi to. Hajde, operi lijepo ruke i sjedni za stol. Ručak je gotov."

(Dječak, uz stalno skandiranje, *Ručak je gotov, ručak je gotov*, pere ruke, sjeda i maše nogama, zveckajući priborom.)

Mama: "Evo, evo lijepog predjela, samo što nije."

Dječak: "Opa, predjelo! Nisam jeo predjelo od kad smo ono s tatom bili na onoj svadbi, prije sto godina. Znači, bit će i glavno jelo! Mmmmmmljac... Sigurno će glavno jelo biti pečenje s krumpirima, fino i hrskavo, mmm, predobro što sam toliko gladan. Ovo će biti prava gozba. Hvala ti, dragi Bože!"

(Mama donosi predjelo - grah s klicama)

Dječak: "Mmmm--- Kakvi su ovo crvi, mama?"

Mama: "Ha-ha, da crvi, baš si mi sladak! To su ti klice, dušo. Najzdravija hrana za čišćenje organizma od toksina."

Dječak: "Je li? Ali izgleda tako... fuj."

Mama: "Ma hajde, mili, ne možeš znati dok ne probaš. Sjećaš se kako jednom nisi htio nešto probati, a poslije te nisam mogla odvojiti od te hrane, ha?"

Dječak: "Mmda.."

Mama: "E, onda lijepo, probaj. Ako ti se i ne sviđa, malo se prisili, dok ne zgotovim glavno jelo."
(Cmokne ga i ode.)

Dječak: "Glavno jelo? Glavno jelo! Dobro. Ouuukej. Mogu ja ovo. Valjda."

(Stisne oči i jedva dotakne jezikom.)

"Bljak!" (zapomaže) "Mama, ovo je odvratno!"

Mama (iz kuhinje): "Ma daj, ne dram, maćak. Možeš ti to."

Dječak: "Ali grozno je! (cvili) Ma ne mogu, ne mogu niti zatvorenih očiju, niti začepljenog nosa. Mogu li molim te odmah prijeći na glavno jelo? *Please, please?* A i pregladan sam da bih sad jeo, a što ako mi naraste u želucu pa ne bude mjesta za fino glavno, ha?"

Mama (snuždeno): "A dobro, dušo. Drugi put ćeš probati. A sama sam uzgojila ove klice, znaš?"

Dječak: "A zato cijeli stan smrdi na humus."

Mama: "Što?"

Dječak: "Ma ništa. Može sad glavno jelo, mamice?"

Mama: "Evo, ide."

(Mama odnosi predjelo, a dječak pjevuši obilazujući se i svirajući priborom po tanjuru)

Dječak: "Glavno - jelo, gla-vno je-lo, gla-vno je-lo!"

Mama (donoseći jelo, svečano): "Izvoli, dragi! Escamoles! Ima okus kao maslac, vidjet ćeš. I prilog prepeličja jaja s rukolom, na finim krekerima. Dobar tek!"

Dječak (zagriže): "Kreker ima okus kao novinski papir. Čekaj, da probam taj escamoles. Pa ono, kao maslac. Ali daleko je ovo od kompletnog ručka. Što je escamoles, mama?"

Mama: "Ličinke crnog mrava."

Dječak: "Što?! (pljuc, pljuc) Jesi li ti, želiš me otrovati?? Bljak! Pa mama! Kakvi su ovo eksperimenti? Što ti je?"

Mama: "To je najzdravija namirnica za tvoj mozak dušo, a da ne spominjem psihi."

Dječak: "Ma nemoj me zezat'!? To su same gadosti! Ovo nema nikakvog okusa, ni mirisa, ni boje, jedino što sigurno ima to je moj ukuhani strah da ne umrem od gladi. Fuj!"

Mama: "Daj, ne zanovijetaj stalno! Toliko sam se trudila da ti to nabavim. Pa nećeš valjda jesti one odurne nezdrave namirnice pune aditiva i masti. Ovo jelo je, ljubavi, osušeno u blago zagrijanoj pećnici, vjeruj dušo, nadgledam ga od ranog jutra. Znaš li samo koliko je to bolje od onih teških odrezaka, na brzinu isprženih na litrama masnoće?"

Dječak: "Mmmmm, litre masnoće...."

Mama: "Sine! Ma nemoj da te čujem! Želiš li da ti se krvne žile začepi od kolesterola?! Da ostariš u tridesetoj?! Ma znaš ti! Uh!"

Dječak (na rubu suza): "Mama, ali, ali - gladan sam! Toliko sam gladan lijepe, zasitne, kalorične, punomasne hrane! Mogu li molim te naručiti pizzu?"

Mama: "Ne, imaš kreker i tofu."

Dječak: "Jel ti stvarno stvarno hoćeš da je krepucnem ovdje, sad, u cvijetu mladosti?! Može li ćevape? *Pleeease!*"

Mama: "Može sojine odreske. To je slično."

Dječak: "Užas! Neka ovo prestane! Sveti Jeronime! (trči prema svojoj sobi) Makni me od ove mame zdravožderke! Sveti Jeronime!"

(nestane)

Mama lizne prst: "Da mi je znati što fali mravljim ličinkama?"

Sedmi prizor

(Ured ministarstva tužakanja)

(Sveti Jeronim piše, dječak sjedi i jede obrok što mu donose anđeli.)

Sveti Jeronim: "Ala, mali, maši se još, naji se. Nu, donesite mu još šuga, sve je pomaza. Aj lipi moji, etoga, e basta, da nam ga ne afana još, e."

Dječak (punih usta): "Pa je ifvadiva neke fvve, neke kvekveve, fofu, foju, a fve je ifgledavo kao filjevina."

(Sveti Jeronim ga nutka ga ne govori, već da jede.)

"A da fam fekao kovač, figuvno bi mi dava nefto ljepvivo i bev fefera."

(Proguta) "Sveti Jeronime, bilo je užasno!!"

Sveti Jeronim: "Je li? Dunkve, ni ova mater ni vajala? I ča ćemo sad?"

Dječak: "Ne znam ni sam. Mislio sam... mislio sam..."

Sveti Jeronim: "Mislija si jopet provat s uštivanjem, a? Zato si i dohodija. Ka da ne znan više i sam."

(Svetac ustaje i otvara uštivamac, zove anđele i priprema se na postupak.)

"Slušan, mali."

Dječak: "Pa sad, hm. Razmišljam, ali bojim se što će ovaj put ispasti."

Sveti Jeronim: "Ča se sad nečkaš? Ajde, kakova je mater bila u četvrtak prošlu šetimanu, a?"

Dječak: "Ma mislim se, čekaj.. U četvrtak je išla na neke vježbe, i bila je, bila je dobre volje, i tako. Ali što ako to sad pojačamo, dobit ću mamu u kondiciji ko Terminator, još će me doma i teretana zateći.. Tjerat će me ko u vojsci, majko mila!... Ili, ili ako naprimjer uzmem mamu kakva je bila u petak, kad je nešto čitala, dočekat će me doma Einstein i gnjavit će me da budem lumen i još će mi upisati puste tečajeve u slobodno vrijeme.. (Uzdiše) Ne znam, sveti Jeronime, ovo uopće nije lak zadatak."

Sveti Jeronim: "A ča si ti mislija, da je lako načinit čovika?"

Dječak: "Čini mi se da nisam ništa pošteno ni mislio... Možda, možda je bila dobra ona mama od subote, kad je susjedi pomogla srediti apartman i dočekati turiste Britance, i lijepo je sve stigla na vrijeme, i objasnila im na tečnom engleskom, i smijala se i bila je, ono, profesionalna. Da, to bi moglo biti dobro, da uštivam mamu iznajmljivačicu."

(Sva tri anđela prigušeno vrisnu s rukama na ustima, a sveti Jere zatetura i uhvati se za grudi.)

Sveti Jeronim: "Inkolpat će me!"

Dječak: "Što je?"

Sveti Jeronim: "Ti ne znaš ča govoriš! Viruj mi, dobit ćeš mater koja ne zna di jon je glava. Trčat će gori-doli, a kad sidne buljit će u recenzjune, niko jon neće vajat, prid fureštima će se smijati, a sebi će mrmajat u bradu na pet jezika. A tebe neće stić ni pogledat! To ti je najbrži način da dobiješ mamušu-tamovamušu."

Dječak (nemoćno): "Što da radim onda??"

Sveti Jeronim: "A berekinjo, mućni malo ton pametnon tintaron! Za ča si ti uopće dohodija ovod?"

Dječak: "Pa, želio sam malo promijeniti mamu, da se manje žali, i da i meni i njoj bude lakše."

Sveti Jeronim: "A ča ono nju bidnu izida?"

Dječak: "Već sam ti rekao - to što je tata na brodu po šest mjeseci. Ali ja zaista nemam frke s tim, samo ona stalno kuka. Samo bih želio da prihvati tu situaciju, kao što sam je i ja prihvatio."

Sveti Jeronim: "A jesi li ti prihvatija svoju mater?"

Dječak: "..."

Sveti Jeronim: "E nisi, nisi! Kažeš da ona stalno kuka, a? A di si ovo ti doša, gospojčiću? Drito u ministarstvo tužakanja? Nije li tako?"

Dječak (tiho): "Da."

Sveti Jeronim: "Ala, nemoj se sad ofendit i bit kuco. Samo ti kažen kako je. A ti nisi niki cukun da ne bi svatija."

Dječak: "U pravu si..."

Sveti Jeronim: "Ča misliš, jel jema morebit nika boja aparatura od uštimamca da ti pomože materi?"

Dječak: "Ima? Ima još nešto bolje? Genijalno!"

Sveti Jeronim: "E jema, jema. Najboji Božji izum od svih."

Dječak: "Wow! Pa to je moje rješenje! Gdje je? Gdje je, sveti Jeronime? (traži po sobi) Je li u ovoj sobi?"

Sveti Jeronim (smješka se): "E, je. U kamari je. Ala, nađi ga!"

Dječak: "Je li ovdje? A ovdje dolje? Ma daj! Anđeli, pomozite mi! (anđeli samo stoje) A dajte, pa mami treba pomoć, zašto me zezate?"

Sveti Jeronim: "Studeno, studeno, teplo, toplije, vrati se nazad, ozeba si, eto ga teplo, vruće, vruće! Užgalo!"

Dječak: "Ovdje?! Iza zavjese! Yes!"

(uzbuđen povlači zavjesu)

Dječak: "Ali.... ovo je - ogledalo!"

Sveti Jeronim: "Vengo, lipi moj!"

Dječak: "Ne razumijem."

Sveti Jeronim: "Razumiš ti, razumiš."

Dječak: "Nemoj me zezati."

Sveti Jeronim: "Pazi, iman ti ništo ovod na stolu. Dohodi. Dunkve, ovo je iz one pismarice. Skoro san je već i priveja. Anđelima je ova najlipša. Hod, proštij ovo!"

Dječak (čita začuđeno): "*Viruj u ljubav*. Vjeruj u ljubav? Ta pjesma?"

Sveti Jeronim: "E bene, e! Kakvi versi! Eto ti, mućni sad ton ćivericon. Ča ćemo sad, a? Ča znači ono caklo? Kako se more pomoć materi, osin da se naruči nova mater?"

Dječak: "Ogledalo... ja... ja! (digne glavu, odlučno): "Ja joj mogu pomoći!"

Sveti Jeronim (pobjednički skoči): "Tako te oću! Ala, ča si me rascva!" "

Dječak (poskakuje): "Tako je! Pomoći ću joj u obvezama, dok nema tate. Sve što mogu. I ona će se manje žaliti, i imat će više vremena za nas!"

Sveti Jeronim i anđeli zadovoljno sjednu i klimaju glavama.

Dječak (i dalje uzbuđen): "Iznosit ću joj smeće, ići u trgovinu, pospremat ću za sobom, pazit ću na zakazane datume. Neću više biti razmaženko kojem je sve servirano. O sveti ministre, ovaj Jeronime! Pa to je tako jednostavno. Kako to nisam prije vidio?"

Sveti Jeronim: "A ča moreš. Dikod triba nika nevoja da nan otvori oči."

Dječak: "Znaš što? Idem odmah doma! (otrči pa se vrati i zastane) I - i hvala ti puno! Na svemu! Bio si pravi frend. I anđelima hvala, do neba. (nakloni se)!"

Sveti Jeronim: "Ma nima na čemu. Pari mi se, kumpanjo, da bi ti to i sam skonta, samo malo poslin. Sad si već cili momak. E. Ala, pohiti doma! Gren i ja sad ća! Nu, još ovo."

(Sveti Jeronim ga blagoslovi, pa ga prijateljski otjera, smijući se skupa s anđelima):

"Kifeli!"

(Dječak otrči sretno.)

Osmi prizor

(Kuća, pa ured)

(Dječak ulijeće trkom. Mama pegla, slaže rublje i prigovara (broji). Dječak je srdačno grli i izljubi.)

Dječak: "Mamice, draga moja mamice!"

Mama: "Što je??"

Dječak: "Draga moja, najdraža mamica! Da te vidim. Nisi prenašminkana, kuća je normalno čista, šnjof, šnjof, miriše iz kuhinje normalan obrok. To si stvarno ti!! Najljepša, najbolja mamica!!" (ljubi je bez prestanka)

Mama: "Sine, jesi li ti dobro?"

Dječak: "Da dobro? Odlično sam. Nikad bolje! Konačno sam progledao! Nego, znaš što? Pomakni se da ti malo pomognem oko toga. Hajde, ti peglaj, ja ću ti slagati. Može?"

Mama: "To... to bi bilo... nešto novo... i dobro. To bi bilo baš dobro."

(Dječak pomaže mami, ubrzano rade.)

Dječak: "Eto, sad smo gotovi! Nije ovo uopće lak posao. A ti si sve radila sama. Odsad ću ti ja pomagati, mamice."

Mama (gladi ga po kosi): "Oprosti, sine, što sam toliko prigovarala. A ti si tako krasan sin."

Dječak: "Ma nisam krasan, ali ću se potruditi. A sad hajmo van."

Mama: "Van?"

Dječak: "Aha, na sladoled. Ajmo, mama, kifeli!"

Mama: "Što si to rekao?"

Dječak: "Ma, to je nešto što sam naučio od jednog sveca. Idemo se konačno nagraditi, zaslužila si, mamice!"

Mama: "Divna ideja! Hajmo!"

(Odlaze, a sveti Jeronim i anđeli ih gledaju.)

Sveti Jeronim: "Lipo, a? Puno lipo! A i ja san finija s librin. (zaklapa knjige i skida naočale.) Evo ura tuče. Sedan boti. (Anđelima) Ašišteni, raskrilite te škure! Da uniđe malo bave. A vidi lipega zalaska ča ga je Bog načini! A? Ka naslikan! Ej, Bože! Ovaj zalazak ti je ka avion! Jel znaš ča to znači? Znaš, a? Ae. Ti znadeš sve."

(opet anđelima)

"Dobro, kompanjuni moji, gremo malo van, na ariju. Prošetat, proćakulat, more bit dikod nač kaki lipi bokun cukra, paradižotić, krokanat, eee... Ala miline! Pomalo ćemo mi, ča trčete, lašnje te korake!"

(Odlaze, a sveti Jere pjeva pjesmu, mijenjajući pripjev *Picaferaja*)

"Zapalila se duša

U ijadu koluri

Završija san posa

Nigdi mi se ne žuri..."

(Pjevuši i dalje bez riječi, vidi se samo njegova sjena i anđeli kako svijetle nebeskim sjajem.)

"Mmmm mmmmm mmmm..."

mmmmm mmmm mmmm

Ala, sad morete udunit letriku."

(Anđeli ugase svoj sjaj.)

Svjetla se gase.

KRAJ

